

עפ"ת 41397/12/13 - שאול זרחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

16 יוני 2014

עפ"ת 41397-12-13 זרחי נ' מדינת ישראל

בפני	כב' סגן הנשיא ד"ר אברהם אברהם
המערער	שאול זרחי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בנצרת (כב' השופטת ע' במביליה-איינשטיין ב-ת.ד. 3095-07-12)

פסק דין

מבוא

1. עניינו של הערעור שלפניי בתאונת דרכים בה היה מעורב המערער, שתוצאתה היתה נזק לרכוש ופציעתם של מספר נוסעים. המערער הורשע, לפי הודאתו, ונגזרה עליו, בין היתר, פסילה בת ארבע שנים בפועל, כמו גם פיצויים לנפגעים. מכאן הערעור, והוא מכוון לשני רכיבים אלה שבעונש שהושת על המערער.

האישום

2. כתב אישום שהוגש נגד המערער מתאר, כי ביום 28.11.2012, סמוך לשעה 15:00, נהג המערער במכונית, ומסיבה בלתי ברורה סטה לנתיב הנגדי והתנגש במכונית שבאה מולו.

כתוצאה מן התאונה נפגע המערער (נגרם לו נקב במעי), לנהג האחר נגרמו שברים (באגן, באחת הצלעות, בזרוע, בגלילי אצבעותיו, ובכף רגלו), ולנוסע ברכב האחר נגרמו שברים (בצלעות). נוסף על אלה ניזוקו גם המכוניות.

3. כתב האישום מאשים את המערער בשורה של עבירות: התנהגות הגורמת נזק, נהיגה רשלנית, סטיה מקו נסיעה, וחבלה של ממש.

הסדר טיעון, גזר הדין

4. כבר בדיון הראשון בבית המשפט הודה הנאשם במיוחס לו, והורשע על-פי הודאתו. בשל גילו הצעיר נתבקשה

הכנתו של תסקיר מבחן.

5. בגזר הדין קבעה השופטת הנכבד קמא, כי מידת הרשלנות של המערער אינה גבוהה, ומקורה של הסטייה לנתיב הנגדי הוא, ככל הנראה, בשיקול דעת רגעי (מוטעה). השופטת קמא הבחינה בין עניין זה לבין מקרים אחרים בהם הורשע אדם בהתרשלות, כגון כאשר הנהג לא ישן זמן ניכר בטרם נכנס למכוניתו ולכן היה עליו לצפות כי הוא עשוי להירדם, ועוד כיו"ב. עניין לנו בנהיגה בצהרי היום, סמוך לבית מגוריו של המערער, במהלך חופשה מן המכינה הקדם צבאית, ולא ניכר מתוך נסיבות אלה, כי הגיע למלאכת הנהיגה כשהוא עייף באופן חריג (המחייב אותו להימנע מנהיגה).

השופטת קמא הוסיפה עוד וציינה את התנצלותו של המערער, ביוזמתו, בפני אחד הנפגעים מן התאונה, וכי האחרון בחר שלא להביע עמדה עונשית.

השופטת קמא קבעה עוד, כי תוצאות התאונה היו קשות מבחינת דרגת הפגיעה במעורבים בתאונה, ולכך יש לתת ביטוי בגזירת הדין.

על אלה נוספו העובדות הבאות: המערער הוא בן 20, ונוהג משנת 2010, בלא הרשעות קודמות (בתעבורה או בפלילים). את העבירה דנן הוא ביצע כשהוא בבחינת "נהג חדש".

נוסף לאלה פרשה השופטת קמא את הדברים החמים שנאמרו על המערער בתסקיר המבחן. עניין לנו ב"בחור אחראי, עצמאי וחיובי ביסודו, מנהל אורח חיים נורמטיבי ומגלה אחריות לעצמו ולעמידו". הוא נטל אחריות והפנים את משמעות המעשה. הוא פגש את הנפגעים וביקש את סליחתם. המערער הוא חייל עתה, משרת בחטיבת גולני ומיועד לקצונה. הוא חדור רצון לתרום למדינה. הטלת מאסר בפועל עליו עשויה לקטוע את התקדמותו במסלול הקצונה, כך נאמר בתסקיר.

6. לאחר שסקרה את כל אלה קבעה השופטת קמא, כי בהתחשב בערך החברתי שנפגע, בחומרת העבירות, בתוצאות הקשות של התאונה, ודרגת הרשלנות של הנאשם, שאיננה גבוהה, העובדה כי המערער עצמו נפגע אף הוא, עומד מתחם העונש ההולם בין כזה שלא יכלול מאסר בפועל, לבין שמונה חודשי מאסר בפועל. על כך היא הוסיפה מתחם פסילה שבין 11 חדשים לשש שנים, וקנס שינוע בין 500 ₪ ל-3,000 ₪, וכן פיצויים (לנפגעים).

7. בבואה לגזור את דינו של המערער בתוך המתחם ציינה השופטת קמא, לחובת המערער, את העובדה כי עניין לנו ב"נהג חדש", ולזכותו זקפה את הודאתו, החרטה הכנה שהביע, הפנייה בבקשת סליחה לנפגעים, הגיל הצעיר של המערער, עברו הנקי והיותו אדם נורמטיבי - הכל כפי שציין שירות המבחן, ובתוך כך ההשלכה של עונש מאסר על עתידו הצבאי. באיזון שבין השיקולים השונים העומדים לחובתו של המערער ולזכותו מצאה השופטת קמא להימנע מגזירת מאסר בפועל על המערער, גם לא כזה שיעשה בעבודת שירות. עם זאת היא ציינה, כי לשם עריכת איזון היא תחמיר ברכיבי הענישה האחרים.

8. סופו של יום, נוכח כל השיקולים הללו שנמנו בגזר הדין, השיתה השופטת קמא הנכבדה על המערער שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות, ששה חודשי מאסר על תנאי, ארבע שנות פסילה בפועל, ששה חדשי פסילה על תנאי, קנס בשיעור של 800 ₪, התחייבות בסך של 3,000 ₪ להימנע מלעבור עבירה, ופיצויים בסך כולל של 22,000 ₪ לנפגעי התאונה.

הערעור

9. בערעור שהגיש המערער על גזר הדין הנ"ל הוא ביקש לתקוף את תקופת הפסילה בפועל, שלטעמו הינה ארוכה מכפי המידה, והפיצויים. ככל הנוגע לפיצויים טוען המערער, כי אין מקום לפסיקתם, כאשר עניין לנו בתאונת דרכים, ומכאן שהנפגעים יפוצו על פי החוק. אשר לפסילה בפועל טוען המערער, כי ארבע שנות פסילה חורגות באופן יוצא דופן מן הנהוג בתאונות דרכים, בהתחשב בדרגת ההתרשלות הנמוכה ובנסיבותיו המיוחדות של הנאשם, מחד, ובתוצאותיה של התאונה, מאידך.

דין

10. מקובלת עליי, בכל הכבוד, קביעתה של השופטת קמא, שנומקה היטב, לפיה אין כל מקום לכליאתו של המערער מאחורי סורג ובריח. עם זאת לא יכולתי להסכים עם עונש הפסילה בפועל לתקופה של ארבע שנים שגזרה השופטת קמא הנכבדה על המערער. גם אם אקבל את מתחם הענישה (הנוגע לפסילה) כמות שנקבע (אף כי הוא רחב מידי, להבנתי, והרף התחתון אפשר ויעמוד על תקופת פסילה נמוכה עוד יותר מכפי שנקבעה), הרי שהנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ועל-פיהן יש לגזור את דינו של נאשם (בתוך המתחם), צריכות היו להוליך לגזירת הדין בחלק התחתון של המתחם. ודוק, משנקבע מתחם ענישה הולם, בידי בית המשפט לגזור את הדין בכל נקודה שבתוכו, ובכלל זה באחת מקצותיו, הכל על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. נסיבות העניין שלפנינו, שנפרשו היטב בגזר הדין והובאו למעלה בתמצית, מצדיקות, לטעמי, קביעת פסילה בפועל בצד הנמוך של המתחם, משמע 11 חודשי פסילה בפועל, תקופה לה הסכים הסניגור בטיעונו בפניי. אגב כך אציין, כי לא נעלם מעיניי כי בגזרה תקופת פסילה בת ארבע שנים ביקשה השופטת קמא לאזן בין ההימנעות מהטלת מאסר בפועל לבין תקופת הפסילה. לטעמי - הנסיבות בהן עסקינן לא הצדיקו, הן לעצמן, הטלת מאסר בפועל. על כן לא ראיתי, כי היה מקום לערוך איזון, ולהעניש את המערער ברכיב ענישה אחר, שנהיר כי אם היה נשלח למאסר, היה רכיב זה נקבע במתינות, ולא מגיע כדי ארבע שנות פסילה בפועל.

11. אשר לפיצויים שנפסקו סברתי, כי לא היה מקום לפסיקתם, באשר עניין לנו בתאונת דרכים כמשמעה בחוק הפל"ד, משמע הנפגעים יקבלו את מלוא הפיצויים המגיעים להם מחברת הביטוח.

12. סיכומם של דברים הנני מקבל את הערעור באופן חלקי ומורה, כי עונש הפסילה בפועל יעמוד על 11 חודשים, במקום ארבע שנים שנקבעו בגזר הדין. נוסף על כך הנני מבטל את פסיקת הפיצויים בפסק הדין קמא. שאר חלקי גזר הדין ייוותרו על כנם.

ניתן היום, י"ח סיוון תשע"ד, 16 יוני 2014, בהעדר הצדדים.